

โดย นางสาวอาชีนี ปัทมะสุคนธ์ ผู้ช่วยเลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา “การลงทุนเพื่อความยั่งยืน” ได้กลายเป็นแนวโน้มหลักของตลาดทุนทั่วโลกค่ะ ไม่ใช่เพียงเพราะภาคธุรกิจต้องเผชิญแรงกดดันด้านความยั่งยืน (sustainability) ที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น แต่พฤติกรรมของนักลงทุนทั่วโลก รวมถึงไทย ที่ให้ความสำคัญกับการลงทุนที่ช่วยบริหารความเสี่ยง เพิ่มโอกาสสร้างผลตอบแทนในระยะยาว ควบคู่กับสนับสนุนธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้นค่ะ

หนึ่งในเครื่องมือการเงินสำคัญคือ **กองทุนรวม SRI (SRI Fund)** ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้ส่งเสริมและผลักดันให้เติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถูกออกแบบให้เป็นกลไกเชื่อมโยงเงินลงทุนของนักลงทุนไปสู่กิจการที่มีคุณภาพ และมีการบริหารจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (Environmental, Social และ Governance: ESG) อย่างเป็นรูปธรรม

ความโดดเด่นของ**กองทุนรวม SRI** คือ ไม่ได้มองแค่ผลตอบแทนทางการเงินมิติเดียวนะคะ แต่พิจารณาคุณภาพธุรกิจในด้าน ESG เช่น การลดการปล่อยคาร์บอนของธุรกิจพลังงานสะอาด ระบบจัดการของเสียที่ได้มาตรฐาน การดูแลแรงงานและชุมชน หรือบริษัทที่ได้รับการจัดอันดับความยั่งยืนในระดับดี

กองทุนรวม SRI จึงทำหน้าที่ **“คัดกรอง”** ความยั่งยืนให้ผู้ลงทุนและกลไกการคัดเลือกกิจการจะผ่าน **ผู้จัดการกองทุน** ที่คัดเลือกและวิเคราะห์เชิงลึกว่ากิจการมีการดำเนินงานด้าน ESG อย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงการสร้างภาพลักษณ์ เพื่อให้เงินลงทุนไหลสู่ธุรกิจที่สร้างผลดีต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว

สะท้อนได้ชัดเจนจากข้อมูล ณ วันที่ 15 ธันวาคม 2568 มูลค่ากองทุนรวม SRI อยู่ที่ประมาณ 1 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 27,794 ล้านบาทในปี 2567 เติบโตหลายเท่าตัวภายในเวลาเพียงปีเดียว แสดงให้เห็นว่ากองทุนรวม SRI กำลังกลายเป็นส่วนหนึ่งของการจัดสรรเงินลงทุนของผู้ลงทุนไทยอย่างจริงจัง

เพื่อให้มาตรฐานการลงทุนยั่งยืนของไทยเทียบเคียงสากล และสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุน ก.ล.ต. จึงปรับปรุงหลักเกณฑ์กองทุนรวม SRI มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 ธันวาคม 2568 โดยเน้น 3 เรื่อง คือ ความโปร่งใสในการบริหารกองทุน กำหนดวัตถุประสงค์ด้านความยั่งยืนให้ชัดเจน และป้องกันความเสี่ยงด้าน greenwashing

หนึ่งในมาตรการสำคัญคือ การจัดประเภทกองทุนด้วย **“ฉลากความยั่งยืน”(label)** ที่ทำให้ผู้ลงทุนเข้าใจจุดประสงค์ด้านยั่งยืนอย่างชัดเจน แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

SRI Focus: เน้นลงทุนกิจการที่มี ESG โดดเด่น

SRI Improver: เน้นลงทุนในบริษัทที่กำลังปรับตัวสู่ความยั่งยืน

SRI Promote: เน้นลงทุนในธุรกิจที่ส่งเสริมการพัฒนา ESG

SRI Impact: ลงทุนในกิจการที่สร้างผลกระทบเชิงบวกที่วัดผลได้ชัดเจน

SRI Mixed Goals: ผสมผสานวัตถุประสงค์ความยั่งยืนหลายรูปแบบในกองทุนรวมเดียว

ด้วยฉลากเหล่านี้ ผู้ลงทุนทั่วไป แม้ผู้ที่ไม่เชี่ยวชาญด้าน ESG ก็สามารถเข้าใจเจตนารมณ์ของกองทุนรวมและเลือกลงทุนให้ตอบโจทย์และความเสี่ยงของตนเองได้ง่ายขึ้น

เพื่อให้เห็นภาพมากขึ้นนะคะ ตัวอย่างเช่น กองทุน **SRI Focus** จะลงทุนเฉพาะกิจการที่มี SET ESG Ratings ระดับ A ขึ้นไป ขณะที่กองทุน **SRI Improver** จะต้องมีหลักฐานชัดเจนว่าบริษัทมีการตั้งเป้าหมายและอยู่ระหว่างการเปลี่ยนผ่านด้านสิ่งแวดล้อมที่วัดผลได้จริง เช่น การตั้งเป้าลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายในระยะเวลาที่กำหนด และมีแผนงานและตัวชี้วัด (KPIs) ที่ผู้จัดการกองทุนสามารถติดตามความคืบหน้าได้ค่ะ

ควบคู่กันนี้ เกณฑ์ใหม่ยังย้ำ “**หลักการจริยธรรมการลงทุน**” โดยกำหนดให้กองทุนรวม SRI ไม่สามารถลงทุนในกิจการที่มีรายได้จากอาวุธสงคราม ยาสูบ การพนัน เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสื่อลามก เกินร้อยละ 15 ของรายได้ทั้งหมดของกิจการนั้น ๆ เป็นไปตามแนวทางเดียวกับสากล เพื่อให้ผู้ลงทุนมั่นใจว่าเงินลงทุนจะไม่ถูกนำไปสนับสนุนกิจกรรมที่ขัดกับหลักความยั่งยืน

อีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญของกองทุนรวม SRI คือ ความโปร่งใสในการเปิดเผยข้อมูล โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนที่บริหารกองทุนรวม SRI ต้องเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนอย่างครบถ้วน ตั้งแต่นโยบายการลงทุน เป้าหมายด้าน ESG ไปจนถึงกระบวนการวิเคราะห์และคัดเลือกหลักทรัพย์ เพื่อให้ผู้ลงทุนมีข้อมูลเพียงพอในการตัดสินใจ และสามารถตรวจสอบได้ว่าเงินลงทุนถูกนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้จริงค่ะ

อีกหนึ่งหัวใจสำคัญของกองทุนรวม SRI คือ **การเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืน** ให้สอดคล้องกับ SRI Label ตั้งแต่การคัดเลือกหลักทรัพย์ บริหารความเสี่ยง ไปจนถึงการติดตามความคืบหน้าของกิจการ เพื่อเพิ่มความโปร่งใส ว่ากิจการนั้นมีการดำเนินงานตามจริง และสามารถตรวจสอบได้อีกด้วย

การยกระดับมาตรฐานกองทุนรวม SRI ไม่เพียงแต่สร้างมาตรฐานในระบบนิเวศตลาดทุนไทยที่โปร่งใส มีความรับผิดชอบ แต่ยังเป็นอีกหนึ่งก้าวสำคัญของตลาดทุนไทยสู่อนาคตที่ยั่งยืน
